

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
художньо-графічний факультет
кафедра технологічної та професійної освіти

МАТЕРІАЛИ

**І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ ТА МИСТЕЦТВІ»

23-24 травня 2024 р.

м. Одеса

УДК: 001.895 [378+7.05+7] (08)

Рекомендовано до друку Вченою радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (*протокол № 17 від 27.06.2024 р.*)

Рецензенти:

Бредньова Віра Петрівна, кандидат технічних наук, професор кафедри
нарисної геометрії та інженерної графіки Одеської державної академії
будівництва та архітектури;

Бартенева Ірина Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Інноватика в освіті, дизайні та мистецтві : матеріали I Всеукраїнської
науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 23-24 травня
2024 року. Одеса: Університет Ушинського, 2024. 121 с.

До збірника ввійшли матеріали I Всеукраїнської науково-практичної
конференції «Інноватика і освіті, дизайні та мистецтві», яка відбувалася у
Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» 23-24 травня 2024 року.

Матеріали конференції відображають науково-дослідницькі та
методико-орієнтовані підходи та сучасні тенденції, щодо використання
різноманітних інновацій, актуальних проблем в освіті, дизайні та мистецтві в
контексті сьогодення.

Збірник призначений для науковців (докторанти, аспіранти,
магістранти), здобувачів вітчизняних та зарубіжних закладів вищої освіти,
педагогічних працівників різних типів закладів освіти, художників,
дизайнерів, представників творчих спілок, арт-ринку.

Відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності в
текстах доповідей несуть їх автори.

© Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського», 2024

© Колектив авторів, 2024

<i>Красножон Р. О., Яновський А. О.</i> ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ РОЗДІЛ 3D ГРАФІКА	40
<i>Крутова А. О., Черних В. В.</i> ІНФОРМАТИКА ЧЕРЕЗ МИСТЕЦТВО: ІНТЕГРАЦІЯ ХУДОЖНІХ МЕТОДІВ У ВИКЛАДАННІ ІНФОРМАТИКИ ЗА ДОПОМОГОЮ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	43
<i>Курманенко Ю. В., Савчук О. П.</i> ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІНФОРМАТИКИ В АСПЕКТІ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ	45
<i>Лісовська О. М.</i> СУТНІСТЬ І СТРУКТУРА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПРОФЕСІЙ СФЕР ПОСЛУГ	49
<i>Любкевич О. В., Савчук О. П.</i> ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ВИМОГИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ	53
<i>Любкевич С. Б., Савчук О. П.</i> ІНТЕРАКТИВНІСТЬ У ГРАФІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ 10-11 КЛАСІВ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЙ	57
<i>Мавроді М. І., Усов В. В.</i> РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ 10-11 КЛАСІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ТЕХНІКИ «КІНУСАЙГА» В ПРОЄКТНО- ТЕХНОЛОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	61
<i>Масліч А. В.</i> ВИРІЗНЕННЯ ТЕРМІНІВ ДРОН ТА БПЛА У ВІЙСЬКОВО- ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ	64
<i>Підлубна І. Л.</i> СУТНІСТЬ ПРОЄКТНО-КОНСТРУКТОРСЬКОЇ КОМПЕТЕНОСТІ ВЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ В ТВОРЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	67
<i>П'янківська-Краген Т. А., Усов В. В.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ 10-11 КЛАСІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПО ВИГОТОВЛЕННЮ ВИРОБІВ ВИШИТИХ БІСЕРОМ	71

10. Теоретико-методичні засади організації підготовки робітничих кадрів з професій, що користуються попитом на ринку праці : монографія / Я. Г. Камінецький, М. В. Вачевський, М. П. Копельчак, Б. І. Клим, Л. Я. Криницька, Л. І. Кубська, Л. В. Сліпчишин, Г. В. Субтельна; за ред. Я. Г. Камінецького. Київ : Педагогічна думка, 2013. 256 с.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ВИМОГИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

Любкевич Олена Вікторівна

*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
художньо-графічного факультету*

*Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна;*

Савчук Олена Петрівна

*науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри технологічної та професійної освіти*

*Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна*

Ключові слова: педагогічна культура, спілкування, майбутні вчителі трудового навчання та технологій.

Однією з найактуальніших у педагогіці й філософії освіти є проблема професіоналізму, культури та духовно-морального обличчя вчителя. Покликання вчителя – не тільки збагатити учнів різноплановими знаннями, а, перш за все, допомогти їм знайти себе у культурному просторі, сформувати власну культурну самосвідомість. Всім відомо, що справжнім учителем потрібно народитися. Звісно, що будь-який педагог, який хоче працювати з дітьми, передавати їм свої знання й досвід, може стати майстром свого діла, а для цього потрібні неабиякі зусилля над своєю особистістю, духовно збагачуватися, розвивати та актуалізувати свій творчий потенціал, мотивація до діяльності, постійна праця над самовдосконаленням та самореалізацією.

Як зазначив науковець І. Зязюн, «високе звання «вчитель» набуває свого справжнього змісту лише тоді, коли воно єдине з поняттям культури» [1].

Становлення майбутнього учителя трудового навчання та технологій як суб'єкта культури забезпечується його повноцінним залученням до світу культурних цінностей, одним з необхідних факторів якого виступає культурологічна освіта студента у вищій педагогічній школі. Особистість вчителя як суб'єкта культури характеризується здатністю до активного конструювання педагогічної діяльності у широкому культурному контексті, до здійснення підтримки учня на шляху його самовизначення у світі культурних цінностей, а також потенцією до творення власної особистості з метою досягнення певних цілей професійної діяльності.

Педагогічна культура є частиною загально людської культури. У ній втілені духовні цінності освіти і виховання (педагогічні знання, теорії, концепції, накопичений педагогічний досвід, професійні етичні норми) та матеріальні (засоби навчання і виховання), а також способи творчої педагогічної діяльності, які слугують соціалізації особистості в конкретних історичних умовах. Педагогічна культура вчителя є системним утворенням. Її головними структурними компонентами є: педагогічні цінності, творчі способи педагогічної діяльності, досвід створення учителем зразків педагогічної практики з позицій гуманізму.

Показниками високого рівня сформованості педагогічної культури вважають: гуманістичну спрямованість особистості педагога; психолого-педагогічну компетентність і розвинуте педагогічне мислення; освіченість у галузі предмета, який учитель викладає, і володіння педагогічними технологіями; досвід творчої діяльності, уміння обґрунтувати власну педагогічну діяльність як систему (дидактичну, виховну, методичну); культуру професійної поведінки (педагогічного спілкування, мови, зовнішнього вигляду).

Індивідуальна педагогічна культура виявляється у професійній поведінці вчителя. Так, учителям з високим рівнем педагогічної культури властиві теоретичне обґрунтування власної педагогічної позиції, системність педагогічної діяльності, творення, гнучкість і варіативність у прийнятті рішень. Такий педагог має індивідуальний стиль. Він не тільки зберігає і відтворює духовні цінності освіти і виховання, а й сам створює їх у вигляді нових технологій, методик,

дидактичних і виховних систем. І навпаки, в учителя з низьким рівнем професійної культури виявляється невпевненість, нестійкість власної педагогічної позиції, безсистемність, непослідовність, невміння вирішувати педагогічні проблеми.

Проведене спостереження та аналіз за діяльністю майбутніх учителів трудового навчання та технологій переконує у тому, що більшість з них не вміють висловлювати свої думки, обстоювати власну позицію, приймати самостійні рішення. Спостерігається спад мовленнєвої культури, а маючи теоретичні знання, здобувачі вищої освіти припускаються безлічі помилок у практичному використанні теоретичних знань. Потрібно максимально активізувати діяльність, щоб сформувати потребу та вміння критично мислити, ґрунтовно й критично аналізувати, бачити помилки або логічні порушення в чужому мовленні, вміти їх аналізувати, співставляти, удосконалювати тощо.

Забезпечення високого рівня культури вчителя пов'язане з впровадженням у навчальний процес комплексу педагогічних умов, забезпеченням комунікативної спрямованості процесу навчання; педагогічна взаємодія; мотивація формування культури педагогічного спілкування; врахування індивідуальних особливостей педагогів; формування знань, умінь і навичок спілкування; здатність до рефлексії; досвід спілкування в діалогічних навчальних ситуаціях; контроль за станом сформованості культури педагогічного спілкування та їх корекція; використання технології формування культури педагогічного спілкування в діалогічних навчальних ситуаціях; створення позитивної атмосфери.

Формування професійної культури вчителя – це складний, тривалий у часі процес становлення професіонала; це, передусім, процес безперервного розвитку особистості: її внутрішньої мотиваційної потреби саморозвитку та самовдосконалення як людини, так і фахівця своєї справи; опанування майбутнім вчителем системою професійних знань, умінь та навичок.

Наявність у майбутніх учителів трудового навчання та технологій комунікативних знань та навичок набувається спеціально організованою працею особистості майбутнього вчителя над собою. Нами було встановлено, що основними складовими професійної культури у майбутніх учителів трудового навчання та технологій є: особистісна духовна культура; система професійних знань, умінь та

навичок; прагнення та здатності до творчої праці у галузі майбутньої професійної педагогічної діяльності.

Досліджуючи сутність професійної культури нами було визначено психолого-педагогічні вимоги до організації педагогічного спілкування майбутніх учителів трудового навчання та технологій, які полягають у наступному:

- точно й адекватно зорієнтувати свою мову на конкретного учня чи учнів;

- обмін інформацією, будувати стосунки так, щоб вміти вплинути на аудиторію;

- створення психологічної атмосфери в колективі;

- бачити себе очима інших, аналізуючи власну діяльність;

- вміти ставити себе на місце інших;

- вміння визначати, які недоліки впливають на професійну діяльність;

- вміння слухати інших;

- визнавати власні помилки;

- бути ініціативним у спілкуванні;

- посміхатися, адже посмішка вчителя покращує психологічний настрій: сприяє спілкуванню, спонукає до праці;

- розвивати власну комунікативну пам'ять, яка допоможе швидко відновити попередню ситуацію спілкування, правильно розставити акценти, точно визначити психологічні підходи до особистості;

- вміти аналізувати процес спілкування, намагатися визначити причини своїх помилок у ньому. Продумайте ситуацію майбутньої зустрічі з класом;

- стежити за своєю мовою: пам'ятати, що мова є відображенням нашої особистості.

Саме від рівня сформованості професійної культури у майбутніх учителів трудового навчання та технологій, їх здатності до розвитку і вдосконалення своїх творчих можливостей у розв'язанні нестандартних завдань залежить якість здійснення професійних обов'язків. Ми вважаємо, що визнання майбутнього учителя трудового навчання та технологій суб'єктом культури передбачає не лише готовність засвоїти спеціальні теоретичні та практичні професійні знання і навички, а перш за все спроможність взяти на себе відповідальність виконувати соціокультурні функції професії,

осмислити суспільну мету професійної діяльності, сприйняти професію вчителя як життєву цінність, тобто в сукупності передбачає сформованість суб'єктної активності майбутнього професіонала. Цілеспрямованість і якість процесу становлення майбутнього учителя трудового навчання та технологій як суб'єкта культури забезпечується розвитком цілісної його особистості на основі єдності спеціальних знань, умінь і навичок та розвиненої культурної самосвідомості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Зязюн І.А. Формування особистості радянського вчителя. Київ : Знання, 1989. 47 с.

ІНТЕРАКТИВНІСТЬ У ГРАФІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ 10-11 КЛАСІВ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЙ

Любкевич Сергій Богданович

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
художньо-графічного факультету*

*Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна;*

Савчук Олена Петрівна

*науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри технологічної та професійної освіти*

*Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна*

Ключові слова: інтерактивність, графічна діяльність, учні старшої школи, майбутні учителя технологій.

Освіта є змінною за своєю структурою, змістом, формами і методами, враховуючи тенденції, перспективи розвитку людства, суспільні реалії, постійне вдосконалення самої системи освіти. Сучасний зміст освіти орієнтується на використанні інформаційних технологій, поширення інтерактивного, електронного навчання з доступом до цифрових ресурсів. Піднімаючи питання викладання предмету технологій в умовах воєнного стану та досліджуючи саме графічну діяльність учнів старшої школи нами було встановлено, що для уроків з технологій необхідним є переосмислення підходів,

рослинній основі і з відходів, а також використання цифрових технологій для форми і кінцевої обробки.

Таким чином, в сучасному світі дизайн, що є глобальним феноменом, охоплює практично всі сфери життєдіяльності людини, розвиваючись на основі конвергентних технологій на базі нових наукових знань (технології на стику біонано-інформаційних технологій), є одночасно універсальним комунікативним та експресивним засобом. У цьому дуалізмі дизайну є його сутність як феномена антропологічного, феноменологічного, що визначає багато в чому моральний вектор розвитку людства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гахова А. Ю. Дизайн екологічного одягу: генеза, концепції, новації: автореф. дис. за спеціальністю 022 «Дизайн». ХДАДМ. Харків, 2021. 17 с.
2. Adidas та інші бренди використовуватимуть шкіру з грибів для виробництва одягу. Platforma ua: веб-сайт. URL: <https://platfor.ma/adidas-tainshi-brendy-vykorystovuvatymut-shkiru-z-grybiv-dlya-vyrobnystva-odyagu> (дата звернення 15.05.2024).
3. Максюк Н. В'єтнамський дизайнер розробила екошкіру з відходів морепродуктів і кавової гущі. Life ua: веб-сайт. URL: <https://bzh.life/ua/mesta-iveshi/vetnamskij-dizajner-razrabotala-biorazlagaemuyu-iskusstvennyuyu-kozhu> (дата звернення 15.05.2024).
4. Варивончик А., Пенчук О., Пальцун О. Інноваційні технології в дизайні одягу XXI ст. Деміург: ідеї, технології, перспективи дизайну. Том 5 №1, 2022. С. 113-115.
5. Мелая Т. Г. Інноваційні технології у сучасному дизайні костюма. *Фундаментальні дослідження*. 2015. № 2-18. С. 3935-3939. URL: <https://fundamental-research.ua/ua/article/view?id=37883> (дата звернення: 15.05.2024).